

“Sosyalist” Solun, Demokrasi Anlayışı ve Stratejik Sorunları Üzerine..

İçeriği Yazan: [Mehmet ÇAĞIRICI](#) [1] Zaman: Per, 01/08/2013 - 12:30

Yazar Bloğuna Ekle: Yazarlar Bloğunda Görünmesin

Geçen hafta “Sol” portalda eski TİP üyesi, şimdi TKP’de üye olduğunu sandığım Mesut Odman ile bir söyleşiyi okudum. Söyleşide Odman, Türkiye’deki son siyasi durumu ve solun gelişimini değerlendiriyor.

Odman, Türkiye’de “Haziran kalkışması” na rağmen bir devrimci durumun henüz olmadığından bahsediyor. Odman, bir ülkedeki devrimci durumun teorik öğretisinin nesnel ve öznel koşullarını sayarak, Türkiye’de bu koşulların henüz tam olgunlaşmadığını savunurken, tahmin ve tespitinde de yanılmamak için beklenmedik gelişmelere ufak bir kapı aralığı bırakmayı da ihmal etmiyor. Odman, **“Ama devrimci durumların öngörülmesi imkânsıza yakın sıklık ve hızda ortaya çıkabildiği de yine bu öğretinin iddiaları arasındadır”** görüşünde!

Ancak Odman ile yapılan bu söyleşide benim dikkatimi çeken en önemli husus, Türkiye’deki devrimci durum tespitinden çok, Odman’ın sol hareketin geleceği, gelişimi ve özellikle de **demokrasi** ile ilgili düşünceleri oldu.

Odman’a göre sol sosyalist hareketin güçlenmesi, bu hareketin kendilerini “sol” olarak tanımlayan çizgilerin arasındaki ilişkilere bağlı. Odman, sol hareketi “liberal/ulusal/sosyalist” olarak gruplara ayırırken, hareketin yükselmesinde “liberal” solu kategorik olarak **dışlamaktadır**. Fakat Odman’a göre solun yükselmesindeki **ana sorun**, sol sosyalist hareketin **“Kürt solu” ile olan ilişkisidir**. Odman, Kürt ve Türk emekçilerinin birliği ilkesinden hareketle bugünkü koşullarda bu birliğin gerçekleşmesi konusunda pek te iyimser değildir. Odman’ın tek umudu, “Kürt” emekçilerinin kendi “kıdemli siyasetçilerini” bu yönde etkilemesidir. Yani “ölme eşeğim ölme” hikâyesi!

Bunlar, Odman’ın “sol” un yükselme perspektifi çerçevesindeki görüşleri.

Ama Odman’ın bu bağlamda en dikkat çeken duruşu ise onun **demokrasiye olan bakış açısıdır**. Demokrasiyi sosyalist devrimden bir **saptırma** olarak tanımlayan Odman’a göre sosyalistler ve genel anlamda “sol”, öncelikle güçlenmek için **“birincisi, demokrasi denilen akıl bozucudan arınıp sosyalizmi, nihayet, gündemin başına yerleştirmek şarttır”** “ikincisi” ise özetle, bütün sosyalistleri tek kurtuluş yolu olan **“bu sosyalist yola dökmektir.”**

Özetlersek; ona göre sol sosyalist hareketin güçlenmesi, durmadan **sosyalizmin tartışılmasına** ve bütün sosyalistlerin **sosyalizm için seferber edilmesine** bağlıdır.

K. Marks, toplumsal sorunların tartışılmasının bir anlam taşımasını, o sorunların çözümü için koşulların olgunlaşmasına bağlar. Odman, nasıl ülkemizde “devrimci durum” için koşulların olgunlaşmadığının tespitini yaparak, devrim tartışmasından kaçıyor, bence ülkemizde de henüz Sosyalizm için gerekli koşullar olgunlaşmamıştır. Dolayısı ile günümüzde **sosyalizm tartışması**; soyut, içi boş bir entelektüel gevezelikten başka bir anlam taşımayacaktır. Evet, sosyalizm **ilke** olarak, **ana hedef** olarak toplumsal program ve çözümlere **yön vermek** için mutlaka düşünülmelidir; ama eğer mesele, yaşadığımız toplumun somut sorunlarını çözmekse o zaman **nesnel veriler** üzerinden tartışıp çözüm aramak esastır.

Hele Odman’ın bütün sosyalistleri sosyalist yola dökme çağrısı, büsbütün gerçeklerden uzak, hayal dolu bir fanteziden başka bir şey ifade etmiyor! ‘Havanda su döğmek’ diye buna denir işte!

Odman’ın bu görüşleri aşağı yukarı, izlediğim kadarıyla TKP ’nin de resmi politikasını da yansıtmaktadır. Zaten söyleşinin Sol portalda yayınlanması da bunu doğrulamaktadır.

Bence Odman’ın bu söyleşi, ülkemizdeki kendilerini “sosyalist” sol olarak tanımlayanların başarısızlıklarının temel nedeni olan, felsefi anlamda **idealist** görüşlerini, **soyut ve kısır bir teorik stratejiye dayanan pratikteki çıkmazlarını** ele vermektedir.

İdealist felsefeyi pratikte; gerçekçi olmayan, hayalci, toplumsal yaşamdan kopuk, soyut kavramlarla tartışarak vakit geçiren bir dünya görüşü olarak basitçe tanımlayabiliriz.

Gerçek Marksist dünya görüşü olan **diyalektik materyalist** felsefe ise yaşanan toplumsal gerçeklerden hareketle; toplumsal gelişim ve ilerleme yasallığına uygun olarak, teorik düzeyde olması gereken nesnel toplumsal koşulları, belli bir program dâhilinde, pratikte uygulamaya çalışan bir bakış açısıdır.

Dolayısı ile Odman’ın söyleşideki görüşlerini ve çözüm önerisini, felsefi ve ideolojik bakımından Marksist ve Leninist dünya görüşüne aykırı olarak eleştirebiliriz.

Öte yandan idealist dünya görüşüne dayanan Odman’ın bu söyleşi temel alındığında, **pratik siyaset** açısından Türkiye’de kendilerini “sosyalist” sol olarak tanımlayanların, üç temel sorunlarının olduğunu tespit edebiliriz:

- Sol’un Kürt hareketiyle olan ilişkisi,
- Demokrasiye bakış açısı ve
- Türkiye’de Sosyalist devrimi ilk hedef olarak belirleme stratejisi.

Dikkat edilirse bu üç sorun da aslında sosyalist bir parti için tamamen birer **stratejik** konulardır. Genellikle bir ülkede devrimci dönüşümleri, programına ve hedefine yazan bir partinin stratejisi, o partinin temel politikalarının **hedefini**, mücadele **yöntemlerini** ve **ittifaklarını** kapsar.

Örneğin “Sosyalist” solun “Kürt Solu” ile ilişkileri aslında, onların kendi değerlendirmelerine göre geliştirdikleri strateji bakımından, bir **ittifak** sorunudur.

“Sosyalist” solun “Demokrasiye Bakış Açısı” ise bir **yöntem** veya **hedefe gidilecek yol** sorunudur.

“Sosyalist” solun “Sosyalizmi tek kurtuluş” olarak hedefine alması ise yine stratejik bir **hedef** sorunudur.

Devrimci bir stratejide; hareketin hedefi, mücadele yöntemi ve ittifaklar bir **bütünlük** arz eder. Yani stratejinin bu unsurları birbirleriyle çelişmemesi gerektiği gibi, tam tersine birbirleriyle uyum içinde ve birbirlerini tamamlar biçimde belirlenmiş olması gerekir.

Sağlıklı işleyen ve başarı şansı yüksek olan bir stratejide “**hedef**”, bütün bir stratejiyi karakterize eden, stratejinin diğer öğelerini de esas itibarıyla şekillendiren **ana öğedir**. Yani bir siyasi parti ulaşacağı hedefe göre ortaklık yapabileceği müttefiklerini belirler ve yine bu hedefin temel içeriğine uygun mücadele yöntemini seçer.

Eğer ortada bir sorun veya başarısızlık varsa, o zaman demek ki “sosyalist” sol stratejisinin ana sorunu, “**hedef**” **belirlemekle** başlamaktadır. Bu alanda yapılan hata, ister istemez ittifaklar konusuna ve de seçilecek temel mücadele yöntemi veya gidilecek yol konusuna da yansıyacaktır. Nitekim de öyledir.

Sosyalist olduğunu iddia eden bir siyasi partide stratejik hedef nasıl belirlenir veya hedef nedir? Hedef, basitçe bir partinin programının özetini ifade eden bir **başlıktır**. Başka bir deyişle hedef, devrimci bir partinin programının, bir veya birkaç kavramla ifadesidir. O halde hedef konusundaki sorun, bir devrimci partinin programının nasıl yapıldığı veya yapılması gerektiği ile ilgili bir sorundur.

“Sosyalist” kimlikli bir siyasi parti, programını hangi yöntemle yapabilir? Bence gerçek anlamda bir sosyalist parti, programını **bilimsel** yöntemle yapar. Bilimsel yöntemle nasıl program yapılır? Bu da çok açıktır. Bilim, devrim ve dönüşüm yapılmak istenen toplumu, eldeki somut veri ve donelere göre ekonomik, sosyal ve siyasi yönleriyle analiz eder; analizden çıkardığı akıl, mantık ve bilimsel somut teori ve tasarımlarla sonuç programını hazırlar.

Sayın Mesut Odman ne yapıyor?

Sayın Odman, ülkemiz Türkiye toplumu ile ilgili birkaç cümle ile de olsa, hiçbir bilimsel analiz yapmadan, **ön yargı** ile **peşinen** tek kurtuluş yolunun **sosyalizm** olduğuna karar veriyor ve **demokrasiyi** bir mücadele yöntemi olarak büsbütün dışlamakla kalmıyor; hatta demokrasiyi “akıl bozucu” ve “devrimden sapma” olarak değerlendirerek büsbütün aforoz ediyor!

Ülkemizin toplumsal gelişimi ve temel sorunları ile ilgili benim kendi yaptığım mütevazı araştırmalar sonucunda elde ettiğim sonuç; Türkiye’mizin **yaşanan** temel sorunları, **emperyalizme bağımlılığı** ve ülkemizde **demokrasinin** büsbütün **deforme** olmasıdır. “Politikadergisi” portalında yayınlanan “Bilimsel Sosyalizm ve Kemalizm (Atatürkçülük)” başlıklı yazı dizisinin VIII. ve son bölümünde ülkemizle ilgili somut ekonomik, sosyal ve siyasi veri ve doneler ve bu sorunlara uygun gördüğüm çözümler, kısaca ortaya konmuştur.

Sayın Mesut Odman, ülkemizin geleceği için stratejik hedef olarak “Bağımsızlık” ve “Gerçekten Demokrasi” yerine peşinen “sosyalizmi” koyunca, bu hedefe bağlı olarak ister istemez, yanına yandaş olarak, yani müttefik olarak sadece “sosyalistleri” alabilecektir.

Ülkemizde sol, kendini çeşitli kimliklerle tanımlamaktadır. “Liberal Sol”, “Ulusal Sol”, “Kemalistler veya Atatürkçüler”, “Sosyal Demokratlar”, “Sosyalistler”, “Komünistler” vs. gibi değişik kategorilerde sol eğilimli görüş ve hareketler var. Burada farklı kimlikte sayılan birçok görüş ve sol hareketin kesiştiği ve ortak olduğu noktalar olduğu gibi ayrıştığı ve hatta zıtlığı noktalar da var.

İçinde yaşadığımız reel koşullara rağmen, stratejik hedeflerine “sosyalizmi” koyanlar, sadece kendilerini “gerçek sosyalist” olarak gördükleri için de diğerlerini başka kimlikle değerlendirmekte, stratejik ortaklık bulma konusunda ise kılı kırk yararak **yalnız kalmaktadırlar**.

Sayın Odman ve diğer “sol” sosyalistler, “Kürt Hareketini” çok yanlış değerlendiriyorlar. Kürt Hareketini yanlış yorumlamalarının nedeni ise sosyalist stratejik hedefin yanlış saptanmasından kaynaklanmaktadır. Çünkü sosyalizmi hedef seçen bir stratejide, ülkemizin siyasi kaderinde **emperyalizmin oynadığı rol, yeterince önemsenmemektedir**. Oysaki ülkemiz Türkiye, dünyadaki stratejik ve coğrafik konumu ve Kemalist Türkiye’nin **evrensel antiemperyalist mücadeledeki tarihsel rolü** nedeniyle emperyalist güçlerin her türlü **yıkıcı eylemlerinin odağındadır**.

Dolayısı ile bu görüş; cumhuriyet tarihimizin üçte ikilik son bölümünde Türkiye’nin giderek **emperyalizme daha da bağımlı** hale geldiğini, emperyalizmin, Türk ulusunu ve Türk ulusal devletini bölme ve parçalama planlarını yaptığını vs. fazla dikkate almıyor. Aynı görüş, emperyalizme karşı bağımsızlıkçı ve demokratik bir programa dayanmayan ön yargılı bir sosyalizmi hedef alan strateji de Kürt Hareketinin gerçek **işlevini de** tam ve nesnel olarak değerlendirme yeteneğinden yoksun kalmaktadır. Yani antiemperyalizmi **ana mücadele alanı** seçmeyen bir stratejide, **etnik şöven** milliyetçilik olan Kürt hareketinin, emperyalizmin kendi çıkarlarına hizmet eden Büyük Ortadoğu Projesinde terör uygulayan **sadece bir araç, bir maşa** olarak kullanıldığının tam anlamıyla farkına varılamamaktadır. “Sosyalist” solun akıl almaz **çelişkisi**, tarihsel ve nesnel olarak emperyalizme karşı savunulması gereken Türk ulusalcılığını “milliyetçilik” gerekçesiyle ret ederken, emperyalizmin basit bir maşası olan etnik şöven Kürt **milliyetçiliğini** desteklemesidir.

Yanlış bir strateji sonucunda Kürt Hareketinin pozisyonu ve işlevi de **yanlış teşhis** edilince, ister istemez onunla yapılabilecek ittifak konusu da vahim bir hata veya sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Oysaki ülkemizin tarihsel gelişimi ile ilgili bilimsel, nesnel ve doğru tespit edilmiş antiemperyalist, demokratik ve devrimci bir stratejide; **ulusu ve dolayısı ile işçi hareketini de bölen, emperyalizmle işbirliği yapan** böyle bir şoven hareketle bırakın ittifak yapmayı hatta ilişki kurmayı, onunla **sadece ve sadece mücadele etmenin zorunlu olduğu** kendiliğinden anlaşılacaktır.

Sayın Odman gibi düşünen sosyalistler, yaşanan nesnel ve reel gerçeklerle değil de **ön yargı** ile **sosyalizmi hedef** olarak seçtikleri için ister istemez onlar **demokrasiyi**, hedefleri olan **sosyalizmden saptıran** bir “Tasallut” (bir çeşit tecavüz) veya “Akıl bozucu” olay olarak değerlendiriyorlar.

Bana göre ülkemizde gerçek bir demokrasi olmadan asla sosyalizm kurulamaz. Çünkü sosyalizm, kapitalist toplumun büyük çoğunluğunu oluşturan **emekçilerin** düzenidir. Emekçileri sosyalizm için seferber edebilmenin en sağlıklı yolu ise bütün kurum ve kurallarıyla sağlıklı işleyen bir demokrasidir.

Kapitalizmde en sağlıklı işleyen bir demokrasi bile sadece siyasetle yani devlet yönetimiyle sınırlandırılmıştır. Dolayısı ile burjuva demokrasisinde temel hak ve özgürlükler ve eşitlikler **siyasi** alanda geçerlidir. Örneğin burjuva demokrasisinde kadın-erkek, inançlı-inançsız, değişik etnik kökenden gelen, fakat milyarder bir burjuvazi ile bir inşaat işçisinin de seçme ve seçilme hakkı eşittir. İlk bakışta insana normal gelen burjuva demokrasisinin **ana sorunu, aynı siyasi** seçme ve seçilme hakkına sahip olan emekçi ile burjuvazinin, seçimlerde belirleyici rol oynayan seçmen eğilimlerini oy vermede etkileme açısından **çok farklı toplumsal olanaklara** sahip olmalarıdır. Burjuvazi; parası, medyası, satın aldığı değişik kesimlerden entelektüelleri vs. ile seçmeni istediği yönde ve istediği adayda etkilerken, normal bir emekçi bütün bu olanaklardan yoksundur. Bu durum nesnel bir durumdur. Burjuva demokrasisinde burjuvazi her durumda avantajlıdır.

Bir de bu **nesnel sosyal eşitsizliğe** burjuvazinin egemen olduğu kapitalist sistemde; eğitim, medya vs. gibi araçlarla **öznel bilinç durumunun** emekçiler açısından burjuvazi tarafından çarpıtılması eklenince, burjuva demokrasi açısından ortaya **fair ve eşit olmayan** bir siyasi yarışma çıkmaktadır.

Oysaki sosyalizmde demokrasi, sadece devlet yönetiminde değil, sosyal yaşamın bütün alanlarında ve özellikle ekonomide de uygulanacaktır. Sosyalizmde; toplumsal nitelik kazanmış büyük üretim araçlarının kamulaştırılarak sosyal sınıfların tasfiyesi ile birlikte **“sosyal eşitlik”** te büyük ölçüde sağlanmış olacaktır. Bu durumda burjuva demokrasisinde kaçınılmaz olarak ortaya çıkan toplumsal eşitsizlikler ve farklı olanaklar da yok olacağından, işte o zaman demokrasi, gerçek bir **halk yönetimine** dönüşecektir. Yani **tam eşit koşullarda** yapılan bir halk **yönetimi yarışması olacaktır!**

Türkiye bağlamında devrimci bir partinin **stratejik hedef** sorunu, bilimsel bir bakışla ülkemizin yaşanan **somut ve reel durumu** ile doğrudan ilgilidir. Çünkü her gerçekçi çözüm, yaşanan reel sorundan hareketle olanaklıdır. Yani yaşanan, var olan reel sorundan bağımsız bir çözüm olamaz!

Günümüz koşullarında ülkemiz, reel olarak emperyalizme **bağımlıdır**; ülkemizde uygulanan **demokрасisi** ise büsbütün **yoğlaşmıştır**. Emperyalizm, kendisine bu denli bağımlı olan bir ülkede öyle kolay kolay sosyalizmin kuruluşuna göz yummaz. Elindeki bu avantajla mutlaka sosyalizmin inşasını sabote edecektir. O halde sosyalizm kuruculuğu için **emperyalizmden bağımsızlık şarttır!**

Öte yandan sosyalizm, bir işçi, emekçi düzenidir. Emekçilerin geniş katılımı olmadan, bir avuç idealist sosyalistlerle sosyalizm kurulamaz. Emekçilerin sosyalizme gönüllü katılabilmelerinin de yegâne teminatı, sağlıklı işleyen bir **demokрасidir**.

Sonuç olarak, ülkemizde **gerçekten sosyalizmden yana olanların** mutlaka öncelikle **tam bağımsızlık** ve **gerçekten demokrasi** için mücadele etmeleri **şarttır!** Atatürk’ün izinden sapan Türkiye’yi yeniden Atatürk’ün hedefine sokmak bunun en gerçekçi ve güvenilir yoludur. 40 yıl önce Deniz Gezmiş ve arkadaşlarıyla birlikte haykırdığımız istemler, halen bugün de geçerlidir.

“Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye!”

Mehmet ÇAĞIRICI

mehmet.cagirici@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Analiz](#) [3]

Kaynak URL (24/04/2024 - 12:44 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/makale/%E2%80%99Csosyalist%E2%80%99D-solun-demokrasi-anlayisi-ve-stratejik-sorunlari-uzerine>

Bağlantılar:

[1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/mehmet-cagirici>

[2] <mailto:mehmet.cagirici@politikadergisi.com>

[3] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/analiz>